ומהלך רובע עלמות וכלים המוגעים בשמת: **לא** תהא זו קלה מן השרץ. דכתיב ביה בהדיא דמייתין עליה על טיתת מקדש: **אמר** ר"ע דנתי לפני ר' אליעזר בו' אמר לי מה זו (ר') עקיבא **אין דנין** כאן ק"ו ומה פירש לו טעמיה וטעמא דר' אליעזר שמין דנין ק"ו מהלכה (זו): [מגמ] כן [ממרן] הלכה. בגמ' מפרש דעמ כשעורה הלכה ומין דנין ק"ו מהלכה: **ורבי אליעזר** משום ר' יהושע. סמס שהוח רבי יהושע בן חנניה גמיר לה והח משום ר' יהושע בן ממל גמר לה: **דתניא אמר** ר' אליעזר בשהלכתי לערדסקיא מצאתי ר' יהושע בן פתר ראש. כך סס מגיו שהיה יושב ודן לפני ר"מ כל טומחת מת כו' אמר לו [כלום] אתה נקי בר' יהושע בן ממל אמר [ל] הן כך ג"ל ר' יהושע בן ממל כל זה מדברי ר' אליעזר אלמא מרבי יהושע בן ממל גמיר ליה:

ש"מ מילתא דמיתאמרא [בבי תלתא] קדמאי ובתראי אמר **מיצעי לא אמר.** ס"ג ר' יהושע בן חנניה אמר לר' יהושע בן ממל ור' יהושע בן ממל לר"ח ורבי המנה זכיר רבי אליעזר שהיה אחרון ורבי יהושע בן חנניה שהוא ראשון ור"ש שאין עולין לו מן המנין אלמא לא סלקין ליה ש"מ: **מתני'** אמר רבי אליעזר משום ר' יהושע כל טומאה מן המת שנזיר מגלח עליה חייבין עליה על ביאת מקדש וכל טומאה מן המת שאין הנזיר מגלח עליה אין חייבין עליה על ביאת מקדש א"ר מאיר לא תהא זו קלה מן השרץ: **גמ'** ורבי אליעזר משום רבי יהושע גמר לה והא משום רבי יהושע בר ממל גמר לה דתניא אמר רבי אליעזר כשהלכתי לערדסקיא מצאתי את ר' יהושע בן פתר ראש שהיה יושב ודן לפני ר"מ בהלכה כל טומאה מן המת שהנזיר מגלח עליה חייבין עליה משום ביאת מקדש וכל טומאה מן המת שאין הנזיר מגלח עליה אין חייבין עליה משום ביאת מקדש אמר לו אל תהא זו קלה משרץ אמרתי לו כלום אתה בקי ברבי יהושע בר ממל אמר לי הן כך אמר לי רבי יהושע בר ממל משום רבי יהושע כל טומאה מן המת שהנזיר מגלח עליה חייב עליה משום ביאת מקדש וכל מה ימי חלוטו טעון תגלחת אף ימי ספרו ומה ימי חלוטו אין עולין לו מן המנין אף ימי ספרו יכול אף ימי הסגרו כן והדין נותן א]חלוט מטמא משכב ומושב ב]וימי הסגרו מטמא משכב ומושב אם למדת לימי חלוטו שאין עולין לו מן המנין אף ימי הסגרו אין עולין לו מן המנין אמרת לא אם אמרת בימי חלוטו ג]שכן חלוטו טעון תגלחת ומביא קרבן לפיכך אין עולין תאמר בימי הסגרו ד]שאין טעון תגלחת ואינו מביא קרבן לפיכך יעלו למנין מכאן ה]אמרו ימי ספרו וימי גמרו אין עולין לו מן המנין אבל ימי הזב והזבה והסגרו של מצורע הרי אלו עולין לו קתני מיהת לא אם אמרת בימי טומאה שכן מבטל בהן את הקודמין תאמר בימי חלוטו במאי אילימא בנזירות מועטת הא בעינן גידול שער אלא לאו בנזירות מרובה וקתני שאין עולין לו מן המנין אלמא לא סלקין ליה ש"מ: **מתני'** אמר רבי אליעזר משום ר' יהושע ו]כל טומאה מן המת שנזיר מגלח עליה חייבין עליה על ביאת מקדש וכל טומאה מן המת שאין הנזיר מגלח עליה אין חייבין עליה על ביאת מקדש א"ר מאיר לא תהא זו קלה מן השרץ: **גמ'** ורבי אליעזר משום רבי יהושע גמר לה והא משום רבי יהושע בר ממל גמר לה דתניא ו]אמר רבי אליעזר כשהלכתי לערדסקיא מצאתי את ר' יהושע בן פתר ראש שהיה יושב ודן לפני ר"מ בהלכה כל טומאה מן המת שהנזיר מגלח עליה חייבין עליה משום ביאת מקדש וכל טומאה מן המת שאין הנזיר מגלח עליה אין חייבין עליה משום ביאת מקדש אמר לו אל תהא זו קלה משרץ אמרתי לו כלום אתה בקי ברבי יהושע בר ממל אמר לי הן כך אמר לי רבי יהושע בר ממל משום רבי יהושע כל טומאה מן המת שהנזיר מגלח עליה חייב עליה משום ביאת מקדש וכל מה ימי חלוטו טעון תגלחת אף ימי ספרו ומה ימי חלוטו אין עולין לו מן המנין אף ימי ספרו יכול אף ימי הסגרו כן והדין נותן א]חלוט מטמא משכב ומושב ב]וימי הסגרו מטמא משכב ומושב אם למדת לימי חלוטו שאין עולין לו מן המנין אף ימי הסגרו אין עולין לו מן המנין אמרת לא אם אמרת בימי חלוטו ג]שכן חלוטו טעון תגלחת ומביא קרבן לפיכך אין עולין תאמר בימי הסגרו ד]שאין טעון תגלחת ואינו מביא קרבן לפיכך יעלו למנין מכאן ה]אמרו ימי ספרו וימי גמרו אין עולין לו מן המנין אבל ימי הזב והזבה והסגרו של מצורע הרי אלו עולין לו קתני מיהת לא אם אמרת בימי טומאה שכן מבטל בהן את הקודמין תאמר בימי חלוטו במאי אילימא בנזירות מועטת הא בעינן גידול שער אלא לאו בנזירות מרובה וקתני שאין עולין לו מן המנין אלמא לא סלקין ליה ש"מ: **מתני'** אמר רבי אליעזר משום ר' יהושע כל טומאה מן המת שנזיר מגלח עליה חייבין עליה על ביאת מקדש וכל טומאה מן המת שאין הנזיר מגלח עליה אין חייבין עליה על ביאת מקדש א"ר מאיר לא תהא זו קלה מן השרץ: **גמ'** ורבי אליעזר משום רבי יהושע גמר לה והא משום רבי יהושע בר ממל גמר לה דתניא ו]אמר רבי אליעזר כשהלכתי לערדסקיא מצאתי את ר' יהושע בן פתר ראש שהיה יושב ודן לפני ר"מ בהלכה כל טומאה מן המת שהנזיר מגלח עליה חייבין עליה משום ביאת מקדש וכל טומאה מן המת שאין הנזיר מגלח עליה אין חייבין עליה משום ביאת מקדש אמר לו אל תהא זו קלה משרץ אמרתי לו כלום אתה בקי ברבי יהושע בר ממל אמר לי הן כך אמר לי רבי יהושע בר ממל משום רבי יהושע כל טומאה מן המת שהנזיר מגלח עליה חייב עליה משום ביאת מקדש וכל

נמי תנינא ג]אמר נחום הלבלר כך מקובלני מרבי מיאשא שקיבל מאבא שקבל מן הזוגות שקבלו מן הנביאים הלכה למשה מסיני ג]ח[בזורע שבת וחרדל בשנים ושלשה מקומות שנותן פאה מכל אחד ואחד ואילו יהושע וכלב לא קחשיב ש"מ: **מתני'** אר"ע דנתי לפני רבי אליעזר מה אם עצם כשעורה שאינו מטמא אדם באהל הנזיר מגלח על מגעו ועל משאו רביעית דם שהוא מטמא אדם באהל אינו דין שיהא הנזיר מגלח על מגעה ועל משאה אמר לי מה זה עקיבא אין דנין כאן מק"ו וכשבאתי והרציתי ד] דברים לפני רבי יהושע אמר לי יפה אמרת אלא כן אמרו הלכה:

גמ'

מה ימי חלוטו טעון תגלחת **אף ימי ספרו.** ומה ימי חלוטו אין עולין לו מן המנין אף ימי ספרו יכול אף ימי הסגרו כן והדין נותן א]חלוט מטמא משכב ומושב ב]וימי הסגרו מטמא משכב ומושב אם למדת לימי חלוטו שאין עולין לו מן המנין אף ימי הסגרו אין עולין לו מן המנין אמרת לא אם אמרת בימי חלוטו ג]שכן חלוטו טעון תגלחת ומביא קרבן לפיכך אין עולין תאמר בימי הסגרו ד]שאין טעון תגלחת ואינו מביא קרבן לפיכך יעלו למנין מכאן ה]אמרו ימי ספרו וימי גמרו אין עולין לו מן המנין אבל ימי הזב והזבה והסגרו של מצורע הרי אלו עולין לו קתני מיהת לא אם אמרת בימי טומאה שכן מבטל בהן את הקודמין תאמר בימי חלוטו במאי אילימא בנזירות מועטת הא בעינן גידול שער אלא לאו בנזירות מרובה וקתני שאין עולין לו מן המנין אלמא לא סלקין ליה ש"מ: **מתני'** אמר רבי אליעזר משום ר' יהושע כל טומאה מן המת שנזיר מגלח עליה חייבין עליה על ביאת מקדש וכל טומאה מן המת שאין הנזיר מגלח עליה אין חייבין עליה על ביאת מקדש א"ר מאיר לא תהא זו קלה מן השרץ: **גמ'** ורבי אליעזר משום רבי יהושע גמר לה והא משום רבי יהושע בר ממל גמר לה דתניא ו]אמר רבי אליעזר כשהלכתי לערדסקיא מצאתי את ר' יהושע בן פתר ראש שהיה יושב ודן לפני ר"מ בהלכה כל טומאה מן המת שהנזיר מגלח עליה חייבין עליה משום ביאת מקדש וכל טומאה מן המת שאין הנזיר מגלח עליה אין חייבין עליה משום ביאת מקדש אמר לו אל תהא זו קלה משרץ אמרתי לו כלום אתה בקי ברבי יהושע בר ממל אמר לי הן כך אמר לי רבי יהושע בר ממל משום רבי יהושע כל טומאה מן המת שהנזיר מגלח עליה חייב עליה משום ביאת מקדש וכל

נמי תנינא ג]אמר נחום הלבלר כך מקובלני מרבי מיאשא שקיבל מאבא שקבל מן הזוגות שקבלו מן הנביאים הלכה למשה מסיני ג]ח[בזורע שבת וחרדל בשנים ושלשה מקומות שנותן פאה מכל אחד ואחד ואילו יהושע וכלב לא קחשיב ש"מ: **מתני'** אר"ע דנתי לפני רבי אליעזר מה אם עצם כשעורה שאינו מטמא אדם באהל הנזיר מגלח על מגעו ועל משאו רביעית דם שהוא מטמא אדם באהל אינו דין שיהא הנזיר מגלח על מגעה ועל משאה אמר לי מה זה עקיבא אין דנין כאן מק"ו וכשבאתי והרציתי ד] דברים לפני רבי יהושע אמר לי יפה אמרת אלא כן אמרו הלכה:

גמ'

מה ימי חלוטו טעון תגלחת. ולפורין כדמפרש בהו קרא: **גמרו.** היינו ימי חלוטו: **ימי הסגרו.** הלו ימים שהוח מוסגר קודם ד]שמוחלטו פעמים י"ד יום ונטהר בתוך ימי הסגר שהן עולין לו לחומן ימים: **אבל ימי הזב כו'.** שמיהם טעונין תגלחת ועוד ה]לא נטמאו בטומאת מת הרי הלו עולין לו מן המנין: **קתני מיהת לא אמרת בימי חלוטו.** שמין מבטל בהן את הקודמין במאי אילימא בנזירות מועטת הא בעינן גידול שיער הלא לאו בנזירות מרובה וקתני שאין עולין לו מן המנין עד שיהו עולין לכך תסדא: **ג]שכן חלוטו טעון תגלחת.** דמהא תיובתא ס"מ. ופ"ת לוקמה בנזירות ממעים יום כדלעיל [נה:] הא לא אפשר דהא קתני לה דומיא דימי טומאה דמה להלן פסיקא לן דשין עולין אף כאן אין עולין: **מתני' לא אמרת בזו קלה מן השרץ.** ומה על טומאת השרץ שמין ז] המזיר מטמא כלוס חייבין עליו משום ביאת מקדש על טומאה מן המת שהוא טעון הזאה ג' וז' אינו דין שיהו חייבין עליה משום ביאת מקדש ופף ע"פ שמין המזיר מגלח עליה: **גמ' ורבי אליעזר משום ר' יהושע.** סמגמ דהיינו ר' יהושע בן חנניה (ב) ה]הא גמר לה והא מר' יהושע בן ממל כו': **בן פתר ראש.** סס מקום: **אמרתי לו.** לר' (ג) מאיר כלום בקי אתה בר' יהושע בן ממל אמר לי הן ואמר לי משום ר' יהושע כל טומאה מן המת שאין הנזיר מגלח עליה חייבין עליה על ביאת מקדש ואין חייבין עליה משום ביאת מקדש **אמרו ז"מ לו שמעתא דמאמרת בבי מלתא.** דשליחי שמע משני ושני מרשמון דהאי מתן דבעי למימר להאי מילתא לא ו]מצטרכא למימר אלא קמאי ובתראי ומציעאי לא כדתנן במתני' ר' אליעזר ור' יהושע ולא קחשיב ר' יהושע בן ממל בהדייהו: **אמר** ליה יהושע בן פתר ראש שהיה יושב ודן לפני ר"מ בהלכה כל טומאה מן המת שהנזיר מגלח עליה חייבין עליה משום ביאת מקדש וכל טומאה מן המת שאין הנזיר מגלח עליה אין חייבין עליה משום ביאת מקדש אמר לו אל תהא זו קלה משרץ אמרתי לו כלום אתה בקי ברבי יהושע בר ממל אמר לי הן כך אמר לי רבי יהושע בר ממל משום רבי יהושע כל טומאה מן המת שהנזיר מגלח עליה חייב עליה משום ביאת מקדש וכל טומאת מת הרי הלו עולין לו מן המנין: **קתני מיהת לא אמרת בימי חלוטו.** שמין מבטל בהן את הקודמין במאי אילימא בנזירות מועטת הא בעינן גידול שיער הלא לאו בנזירות מרובה וקתני שאין עולין לו מן המנין עד שיהו עולין לכך תסדא: **ג]שכן חלוטו טעון תגלחת.** דמהא תיובתא ס"מ. ופ"ת לוקמה בנזירות ממעים יום כדלעיל [נה:] הא לא אפשר דהא קתני לה דומיא דימי טומאה דמה להלן פסיקא לן דשין עולין אף כאן אין עולין: **מתני' לא אמרת בזו קלה מן השרץ.** ומה על טומאת השרץ שמין ז] המזיר מטמא כלוס חייבין עליו משום ביאת מקדש על טומאה מן המת שהוא טעון הזאה ג' וז' אינו דין שיהו חייבין עליה משום ביאת מקדש ופף ע"פ שמין המזיר מגלח עליה: **גמ' ורבי אליעזר משום ר' יהושע.** סמגמ דהיינו ר' יהושע בן חנניה (ב) ה]הא גמר לה והא מר' יהושע בן ממל כו': **בן פתר ראש.** סס מקום: **אמרתי לו.** לר' (ג) מאיר כלום בקי אתה בר' יהושע בן ממל אמר לי הן ואמר לי משום ר' יהושע כל טומאה מן המת שאין הנזיר מגלח עליה חייבין עליה על ביאת מקדש ואין חייבין עליה משום ביאת מקדש **אמרו ז"מ לו שמעתא דמאמרת בבי מלתא.** דשליחי שמע משני ושני מרשמון דהאי מתן דבעי למימר להאי מילתא לא ו]מצטרכא למימר אלא קמאי ובתראי ומציעאי לא כדתנן במתני' ר' אליעזר ור' יהושע ולא קחשיב ר' יהושע בן ממל בהדייהו: **אמר** ליה יהושע בן פתר ראש שהיה יושב ודן לפני ר"מ בהלכה כל טומאה מן המת שהנזיר מגלח עליה חייבין עליה משום ביאת מקדש וכל טומאה מן המת שאין הנזיר מגלח עליה אין חייבין עליה משום ביאת מקדש אמר לו אל תהא זו קלה משרץ אמרתי לו כלום אתה בקי ברבי יהושע בר ממל אמר לי הן כך אמר לי רבי יהושע בר ממל משום רבי יהושע כל טומאה מן המת שהנזיר מגלח עליה חייב עליה משום ביאת מקדש וכל

על מהילות לא אמר נמי גבי רביעית דם: **אין דנין כאן מק"ו.** וכגמ' מפרש (מאי קאמר: **אין דנין כאן ק"ו.**) לפי שאין דנין קל וחומר מהלכה:

גמ'

הגהות הב"ח

(ה) במשנה והלימי הדברים: (ב) רש"י ד"ה ורבי אליעזר וכו' ר"ש בן מנגיע הוא דגמר לה: (ג) ד"ה אמרתי לו לר' יהושע בן פתר ראש כלום בקי: (ד) ד"ה רביעית וכו' ולגבי עצם כשעורה:

הגהות מהר"ב רנשבורג

א] תום' ד"ה שקיבל כו' פי' שאמתיים ולבנה. מיבות שחמתיים ולבנה נמחקו. וע"כ שחרורים ולבנה עשאו: ב] בא"ד ושלו לעמוס הלבלר ואמר כל"ל:

הגהות התוספות

1. צ"ל דר"ע וחכמים.

לעזי רש"י

אני"ם [אניי"ד]. שֶׁבֶת (צמח ריחני).

מוסף רש"י

בזורע שבת וחרדל. לפרי נקט הכי שמין דרכן לעשות מהן עבוטה אלא שהיו נזרעין בשנים ושלשה מקומות. שבת, פ"י"ט (נדה נא.).

נוסחת הריב"ן

ה] קודם שהוחלטו פעמים שבעה ימים פעמים י"ד יום ונטהר מתוך הסגר כו' תוחן ימים קודם שנחלטו כדמפרשי קלאי הס"ד: ב] ועוד שלא: ג] [ש"מ כו' ש"מ] ליתא בכ"י: ד] שמין טעון הזאה ג' וז' מייתין: ה] קא: ו] מצטרך ליה למימר: ז] כלום: ח] בפ"ב דפסחים טן ב' גרגות נותן ב' פאות: ט] ד"ה ל"ת למיתנא על תהילה לגבי"ע כו' מני אמר על תהילה ותפיכך אמר נמי גבי רביעית דם מגע ומשא הס"ד:

נוסחת הריב"ן

ה] קודם שהוחלטו פעמים שבעה ימים פעמים י"ד יום ונטהר מתוך הסגר כו' תוחן ימים קודם שנחלטו כדמפרשי קלאי הס"ד: ב] ועוד שלא: ג] [ש"מ כו' ש"מ] ליתא בכ"י: ד] שמין טעון הזאה ג' וז' מייתין: ה] קא: ו] מצטרך ליה למימר: ז] כלום: ח] בפ"ב דפסחים טן ב' גרגות נותן ב' פאות: ט] ד"ה ל"ת למיתנא על תהילה לגבי"ע כו' מני אמר על תהילה ותפיכך אמר נמי גבי רביעית דם מגע ומשא הס"ד:

פי' הרא"ש

אילימא בנזיר מועטת שאין לו למנות רק ל' יום מתחלת צרעתו עד סוף נזירותו הא בעי גידול שער. ואמאי אצטריך ליה למילף בק"ו דאין עולי' לו אלא לאו בנזיר מרובה שיש לו יותר מל' יום משהתחילה ו] צרעתו עד סוף ימי נזרו וקתני שאין עולין: ור"א מר' יהושע סתם שהוא ר' יהושע בן חנניה גמיר לה: מצאתי את רבי יהושע בן פתר הראש כך שם אביו אמר ליה הן אמר' לו כך אמר ר' יהושע בן ממל: ש"מ כל מלתא דמתאמרא בבי תלתא קדמאי ובתראי אמרינן מציעאי לא אמרינן. שהרי רבי יהושע בן חנניה אמרה לר' יהושע בן ממל ור"ש בן ממל לר"א ורבי כשסדר המשנה הזכיר לר"ש בן חנניה שהוא ראשון ור"א שהיה אחרון ואילו ר"י בן ממל האמצעי לא חש להזכיר: שקבל מן הזוגות וכו' בזורע שבת או חרדל בב' או ג' מקומות שהוא נותן פאה מכל א' וא'. כך כתוב הגרסא בספרים וליתא להך (גזרה) [גירסא] דמשנה זו שנויה בפ"ג דמס' פאה גבי מחלוקת דר"ע וחכמים המנמר שדהו ושייר קלחים לחים ר"ע או' נותן פאה מכל א' ואחד וחכ"א מא' על הכל ומודים חכמים לר"ע בזורע שבת או חרדל וכו' אבל משנה זו היא שנויה פ"ב דפאה הזורע שדהו (ארבע) [שני] מיני חיטים אם עשאן גורן א' נותן פאה א' ב' גרגות נותן ב' פאות מעשה שזרע ר"ש איש המצפה ובא לפני ר"ג ועלו ללשכת הגזית ושאלו אמר נחום הלבלר כך מקובלני מר' יאשיה שקבל מאביו שקבל מן הזוגות שקבלו מן הנביאים הלכה למשה מסיני הזורע שדהו וכו' ואילו יהושע וכלב לא קאמר אלמא אין קפידא אם מדלג מן האמצעים:

ו] תוכי ל"ל מצילה ימי לרעתו.

מסורת הש"ס

סו א ב מיי' פ"י מהל' טומאת לרעת הלכה יז סמג עשין לאו:

סז ג ד מיי' שם הלכה י:

סח ה ו מיי' פ"ז מהל' מזירות הלכה ט:

סט ז מיי' פ"ג מהל' פיסת מקדש הלכה יג סמג לאוין קד:

ע ח מיי' פ"ג מהלכות מתנות עניים הלכה יג: